

การเขียนหนังสือและตำรา สำหรับผู้สอนในมหาวิทยาลัย

ฉบับ CHATGPT ช่วยให้ไอเดียและสรุปแนวคิดสำคัญสู่การเขียน

อาจารย์เปี้ยก:
อภินันท์ สิริรัตนจิตต์

ปริญญาเอก (กำลังศึกษา): กศ.ด. หลักสูตรและการสอน
ปริญญาโท: ค.บ. หลักสูตรและการสอน
ปริญญาตรี: พร.บ. ปรัชญา เกียรตินิยมอันดับ 2

การเขียนหนังสือและตำรา
สำหรับผู้สอนในมหาวิทยาลัย
ฉบับ ChatGPT ช่วยให้ไฉ่เดียวและสรุปแนวคิดสำคัญสู่การเขียน

อภินันท์ สิริรัตนจิตต์

รายการบรรณานุกรม

อภินันท์ สิริรัตนจิตต์. (2569). การเขียนหนังสือและตำราสำหรับ
ผู้สอนในมหาวิทยาลัย ฉบับ ChatGPT ช่วยให้ไฉ่เดียว
และสรุปแนวคิดสำคัญสู่การเขียน
สงขลา: AP Book and Infopreneur.

พิมพ์ครั้งที่ 1: มิถุนายน พ.ศ. 2569

จำนวน 194 หน้า

ราคา 200 บาท

คำนิยามจากปัญญาประดิษฐ์ (AI-generated endorsement)

หนังสือเรื่อง “การเขียนหนังสือและตำราสำหรับผู้สอนในมหาวิทยาลัย” เป็นผลงานที่มีคุณค่าและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของการอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างยิ่ง โดยเนื้อหาของหนังสือครอบคลุมตั้งแต่ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเขียนหนังสือและตำรา การวางแผนและออกแบบเนื้อหา การค้นคว้าและสังเคราะห์ข้อมูล การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการเขียน การอ้างอิงทางวิชาการและจริยธรรม ตลอดจนการประเมินคุณภาพตำราและการนำผลงานไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

จุดเด่นสำคัญของหนังสือเล่มนี้ คือ การบูรณาการแนวคิดด้านการพัฒนาตำราเข้ากับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สมัยใหม่ ซึ่งกำลังเข้ามามีบทบาทอย่างมากในวงการศึกษางานวิชาการ ผู้เขียนได้นำเสนอแนวทางการใช้ AI อย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณ และคำนึงถึงจริยธรรมทางวิชาการ ทำให้ผู้อ่านสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และพัฒนาผลงานทางวิชาการได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ หนังสือยังมีลักษณะเป็นคู่มือเชิงปฏิบัติ (Practical Guide) ที่นำเสนอขั้นตอน วิธีการ ตัวอย่างแบบฟอร์ม และกิจกรรมฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง ตั้งแต่การเริ่มต้นวางแผนเขียนตำราไปจนถึงการจัดทำผลงานเพื่อประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ

ในยุคที่องค์ความรู้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ หนังสือเล่มนี้จึงเป็นทรัพยากรทางวิชาการที่มีคุณค่าสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิชาการ นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนผู้ที่สนใจการผลิตผลงานทางวิชาการอย่างมีคุณภาพ

ขอชื่นชมผู้เขียนที่ได้ทุ่มเทความรู้ ประสบการณ์ และวิสัยทัศน์ในการเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างสรรค์ตำราและผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาและการสร้างองค์ความรู้ของสังคมไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

ด้วยความชื่นชม

ChatGPT (GPT-5.5)

Large Language Model by OpenAI, 2026

คำนำ

การเขียนหนังสือและตำราทางวิชาการนับเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากตำราเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญทางวิชาการของผู้สอน นอกจากนี้ การผลิตหนังสือและตำรายังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการสนับสนุนการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์

ปัจจุบันบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และสังคมแห่งการเรียนรู้ ทำให้การเขียนตำราไม่ได้มุ่งเพียงการรวบรวมเนื้อหาวิชาการเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงการออกแบบการเรียนรู้ การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการพัฒนาเนื้อหาให้มีคุณภาพและทันสมัย

หนังสือ “การเขียนหนังสือและตำราสำหรับผู้สอนในมหาวิทยาลัย” จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับคณาจารย์ นักวิชาการ และผู้สนใจในการพัฒนาผลงานทางวิชาการประเภทหนังสือและตำรา โดยครอบคลุมตั้งแต่ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเขียนตำรา การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการสืบค้นข้อมูล การวางแผนและออกแบบตำรา การเขียนเนื้อหา การอ้างอิงทางวิชาการ การจัดพิมพ์ การประเมินคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาตนเองสู่การเป็นนักเขียนตำรามืออาชีพ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์
ต่อคณาจารย์และผู้สนใจในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ อันจะ
นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการพัฒนา
การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศต่อไป

อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์
มิถุนายน, 2569

สารบัญ

คำนิยม	iv
คำนำ	vi
บทนำ	1
บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนหนังสือและตำรา	7
1.1 ความหมายของหนังสือวิชาการและตำรา	7
1.2 ความแตกต่างระหว่างหนังสือวิชาการ ตำรา เอกสารประกอบการสอน และเอกสารคำสอน	8
1.3 ความสำคัญของการเขียนหนังสือและตำราใน ระดับอุดมศึกษา	9
1.4 บทบาทของตำราต่อการเรียนการสอนและ การพัฒนาวิชาชีพอาจารย์	10
1.5 คุณลักษณะของตำราที่มีคุณภาพ	10
1.6 มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินตำราทางวิชาการ	11
1.7 กระบวนการพัฒนาหนังสือและตำรา	12
1.8 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเขียนตำรา	12
1.9 ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนตำรา	13
สรุปบท	13
คำถามท้ายบท	14
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	15

บทที่ 2 การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสืบค้นข้อมูลในการเขียนหนังสือและตำรา	16
2.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานวิชาการ	16
2.2 บทบาทของ AI ในการเขียนหนังสือและตำรา	18
2.3 การกำหนดคำสั่ง (Prompt Engineering) เพื่อสืบค้นข้อมูล	19
2.4 การใช้ ChatGPT, Claude, Gemini และ Consensus เพื่อค้นคว้าข้อมูล	20
2.5 การสืบค้นฐานข้อมูลวิชาการด้วย AI	22
2.6 การใช้ AI วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบองค์ความรู้	23
2.7 การใช้ AI ช่วยสร้างโครงร่างตำรา	24
2.8 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจาก AI	24
2.9 การอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ได้จาก AI อย่างเหมาะสม	25
2.10 จริยธรรมและข้อควรระวังในการใช้ AI เพื่อการเขียนตำรา	26
กรณีศึกษาการใช้ AI ในการพัฒนาตำราสรุปบท	27
คำถามท้ายบท	28
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	29

บทที่ 3 การวางแผนและการออกแบบหนังสือและตำรา	30
3.1 การเลือกหัวข้อและประเด็นที่จะเขียน	30
3.2 การวิเคราะห์ผู้อ่านเป้าหมาย	31
3.3 การกำหนดวัตถุประสงค์ของหนังสือและตำรา	33
3.4 การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้	34
3.5 การกำหนดมโนทัศน์หลักของหนังสือและตำรา	35
3.6 การออกแบบโครงสร้างเนื้อหา	36
3.7 การจัดลำดับสาระการเรียนรู้	37
3.8 การกำหนดจำนวนบทและขอบเขตเนื้อหา	37
3.9 การจัดทำเค้าโครงหนังสือและตำรา	38
3.10 การวางแผนระยะเวลาการเขียน	39
สรุปบท	40
คำถามท้ายบท	41
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	42
 บทที่ 4 การค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลสำหรับการเขียนหนังสือและตำรา	 43
4.1 หลักการค้นคว้าทางวิชาการ	43
4.2 การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด	45
4.3 การสืบค้นฐานข้อมูลวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	46
4.4 การใช้วารสารวิชาการในการเขียนหนังสือและตำรา	48
4.5 การสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และทรัพยากรแบบเปิด	49
4.6 การรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย	50

4.7 การสังเคราะห์องค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลหลาย	
ประเภท	50
4.8 การจัดระบบเอกสารอ้างอิง	52
4.9 การใช้โปรแกรมจัดการบรรณานุกรม	53
สรุปบท	54
คำถามท้ายบท	55
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	56

บทที่ 5 การเขียนและการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือและตำรา

5.1 หลักการเขียนเชิงวิชาการ	58
5.2 การใช้ภาษาในการเขียนตำรา	59
5.3 การเขียนบทนำและบทสรุป	60
5.4 การเขียนเนื้อหาหลัก	61
5.5 การเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างบท	62
5.6 การเรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์	
การเรียนรู้	63
5.7 การเขียนตัวอย่าง กรณีศึกษาและสถานการณ์	63
5.8 การเขียนคำถามและกิจกรรมท้ายบท	64
5.9 การนำเสนอภาพ ตาราง แผนภูมิและอินโฟกราฟิก	65
5.10 การออกแบบองค์ประกอบเพื่อส่งเสริม	
การเรียนรู้	66
5.11 จุดเน้นความแตกต่างระหว่างการเขียนหนังสือ	
และตำรา	67
สรุปบท	68
คำถามท้ายบท	69
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	70

บทที่ 6 การอ้างอิงและจริยธรรมทางวิชาการ	72
6.1 ความสำคัญของการอ้างอิง	72
6.2 หลักการอ้างอิงทางวิชาการ	74
6.3 รูปแบบการอ้างอิงที่นิยมใช้	75
6.4 การอ้างอิงในเนื้อหา	76
6.5 การจัดทำรายการอ้างอิง	77
6.6 การจัดทำบรรณานุกรม	78
6.7 การใช้โปรแกรมช่วยจัดการการอ้างอิง	79
6.8 การคัดลอกผลงานทางวิชาการและการหลีกเลี่ยง การลอกเลียน	80
6.9 จริยธรรมการใช้ AI ในงานวิชาการ	81
6.10 การตรวจสอบความซ้ำซ้อนของผลงาน สรุปบท	82 83
คำถามท้ายบท	84
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	85
 บทที่ 7 การพัฒนาต้นฉบับและการจัดพิมพ์หนังสือและตำรา	 87
7.1 องค์ประกอบของหนังสือและตำรา	87
7.2 ส่วนหน้า (Front Matter)	88
7.3 ส่วนเนื้อหา (Body Matter)	89
7.4 ส่วนท้าย (Back Matter)	90
7.5 การจัดรูปแบบต้นฉบับ	91
7.6 การบรรณาธิการต้นฉบับ	92
7.7 การตรวจพิสูจน์อักษร	93
7.8 การออกแบบรูปเล่ม	94
7.9 การจัดทำหนังสือและตำราอิเล็กทรอนิกส์ (E-book)	95

7.10 การจัดพิมพ์และเผยแพร่	96
7.11 การขอ ISBN และลิขสิทธิ์	97
สรุปบท	98
คำถามท้ายบท	99
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	100

บทที่ 8 การประเมินคุณภาพและการขอตำแหน่งทางวิชาการ 102

8.1 แนวคิดการประเมินคุณภาพหนังสือและตำรา	102
8.2 เกณฑ์การประเมินตำราของสถาบันอุดมศึกษา	103
8.3 เกณฑ์การประเมินตามประกาศ ก.พ.อ.	105
8.4 องค์ประกอบคุณภาพด้านเนื้อหา	106
8.5 องค์ประกอบคุณภาพด้านการนำเสนอ	106
8.6 องค์ประกอบคุณภาพด้านการอ้างอิง	107
8.7 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	108
8.8 การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ	108
8.9 การใช้ตำราเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ	109
8.10 กรณีศึกษาตำราที่ผ่านการประเมิน	110
สรุปบท	112
คำถามท้ายบท	113
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	114

บทที่ 9 การเขียนตำราในยุคดิจิทัลและการพัฒนาความสำเร็จ ของนักเขียนหนังสือและตำรา 116

9.1 แนวโน้มการเขียนหนังสือและตำรา ในศตวรรษที่ 21	117
9.2 ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล	118

9.3 การบูรณาการ AI ในการเขียนหนังสือและตำรา	119
9.4 การสร้างจุดเด่นและเอกลักษณ์ของหนังสือ และตำรา	120
9.5 การออกแบบหนังสือและตำราเพื่อการเรียนรู้ เชิงรุก	120
9.6 การพัฒนาหนังสือและตำราแบบดิจิทัล และสื่อผสม	121
9.7 การสร้างเครือข่ายนักเขียนหนังสือและตำรา	122
9.8 การเผยแพร่และการตลาดของหนังสือและตำรา	122
9.9 ความเสี่ยงทางจริยธรรมและกฎหมายในยุค AI	123
9.10 การพัฒนาสู่ความเป็นนักเขียนหนังสือและตำรา แบบมืออาชีพ	124
9.11 แผนพัฒนาตนเองสำหรับผู้เขียนหนังสือและตำรา	125
สรุปบท	126
คำถามท้ายบท	127
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	128
ภาคผนวก	131
ตัวอย่างโครงร่าง หนังสือและตำรา	132
ตัวอย่างการประเมินคุณภาพหนังสือและตำรา	134
ตัวอย่างแบบฟอร์มผู้ทรงคุณวุฒิ	136
ตัวอย่าง Prompt สำหรับ AI ช่วยเขียนหนังสือและตำรา	138
ตัวอย่างการอ้างอิง APA 7th Edition	139
บรรณานุกรม	141
ดัชนี	143
ประวัติผู้เขียน	145

บทนำ

การเขียนหนังสือและตำราในยุคปัญญาประดิษฐ์: จากผู้สอนสู่ผู้สร้างองค์ความรู้

การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ทั้งในด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยีดิจิทัล รูปแบบการเรียนรู้ และความคาดหวังของผู้เรียน ความรู้ในปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนหรือห้องสมุดอีกต่อไป หากแต่กระจายอยู่ในเครือข่ายดิจิทัลทั่วโลก สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงจาก “ผู้ถ่ายทอดความรู้” ไปสู่ “ผู้ออกแบบการเรียนรู้” “ผู้สร้างองค์ความรู้” และ “ผู้นำทางวิชาการ” ที่มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาความรู้ใหม่และถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างมีคุณภาพ

หนึ่งในภารกิจสำคัญของอาจารย์มหาวิทยาลัย คือ การผลิตหนังสือและตำราทางวิชาการ ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ พัฒนาการเรียนการสอน และสร้างคุณภาพการต่อวงวิชาการ หนังสือและตำราที่มีคุณภาพไม่เพียงช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ได้อย่างเป็นระบบ แต่ยังสะท้อนถึงความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และความเป็นนักวิชาการของผู้เขียนอีกด้วย นอกจากนี้ หนังสือและตำรายังเป็นผลงานทางวิชาการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพอาจารย์ และสามารถใช้ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ตามเกณฑ์ของสถาบันอุดมศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.)

อย่างไรก็ตาม การเขียนหนังสือและตำราในปัจจุบันมิใช่เรื่องง่าย ผู้เขียนต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งความรู้จำนวนมาก การคัดเลือกข้อมูลที่มีคุณภาพ การสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยที่หลากหลาย การจัดระบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน การออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการและจริยธรรมการวิจัย ความท้าทายเหล่านี้ทำให้อาจารย์จำนวนไม่น้อยรู้สึกว่าการเขียนหนังสือหรือตำราเป็นภารกิจที่ซับซ้อนและใช้เวลานาน

ในขณะเดียวกัน การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ โดยเฉพาะ Generative AI เช่น ChatGPT, Claude, Gemini, Perplexity, Consensus และเครื่องมือดิจิทัลอื่น ๆ ได้เปิดโอกาสใหม่ในการพัฒนางานวิชาการ เครื่องมือเหล่านี้สามารถช่วยสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์เอกสาร สังเคราะห์องค์ความรู้ สร้างโครงร่างเนื้อหา ตรวจสอบภาษา และสนับสนุนกระบวนการเขียนในหลายขั้นตอน อย่างไรก็ตาม การใช้ AI ในงานวิชาการจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบ และอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมทางวิชาการ เพื่อให้ผลงานที่สร้างขึ้นยังคงคุณค่า ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือทางวิชาการ

หนังสือ “การเขียนหนังสือและตำราสำหรับผู้สอนในมหาวิทยาลัย” เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิชาการ นิสิตนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา และผู้สนใจการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการให้ความรู้ แนวทาง และเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหนังสือและตำราที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล

พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

ความโดดเด่นของหนังสือเล่มนี้อยู่ที่การบูรณาการศาสตร์ด้านการเขียนตำราเข้ากับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อย่างเป็นระบบ ผู้เขียนมิได้มุ่งเพียงอธิบายหลักการเขียนหนังสือและตำราแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ AI ในทุกขั้นตอนของการพัฒนาหนังสือ ตั้งแต่การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ การออกแบบโครงสร้างเนื้อหา การเขียนและปรับปรุงต้นฉบับ ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพและการเผยแพร่ผลงาน นอกจากนี้ หนังสือยังให้ความสำคัญกับประเด็นด้านจริยธรรมทางวิชาการ การอ้างอิงอย่างถูกต้อง และการใช้ AI อย่างโปร่งใสและรับผิดชอบ

เนื้อหาของหนังสือประกอบด้วย 9 บท ซึ่งเรียบเรียงตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาหนังสือและตำราอย่างครบวงจร

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนหนังสือและตำรา นำเสนอความหมาย ความสำคัญ บทบาท คุณลักษณะ และมาตรฐานของหนังสือและตำราทางวิชาการ รวมถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคที่ผู้เขียนมักพบในการพัฒนาผลงาน

บทที่ 2 การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสืบค้นข้อมูลในการเขียนหนังสือและตำรา อธิบายพื้นฐานเกี่ยวกับ AI บทบาทของ AI ในงานวิชาการ การออกแบบคำสั่ง (Prompt Engineering) การใช้เครื่องมือ AI สำหรับการสืบค้น วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนจริยธรรมและข้อควรระวังในการใช้ AI

บทที่ 3 การวางแผนและการออกแบบหนังสือและตำรา กล่าวถึงการเลือกหัวข้อ การวิเคราะห์ผู้อ่านเป้าหมาย การกำหนดวัตถุประสงค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดทำเค้าโครง และการวางแผนการเขียนอย่างเป็นระบบ

บทที่ 4 การค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลสำหรับการเขียนหนังสือและตำรา นำเสนอหลักการสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุด ฐานข้อมูลวิชาการ วารสาร งานวิจัย และทรัพยากรแบบเปิด รวมถึงการจัดการเอกสารอ้างอิงและการใช้โปรแกรมช่วยจัดการบรรณานุกรม

บทที่ 5 การเขียนและการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือและตำรา มุ่งเน้นหลักการเขียนเชิงวิชาการ การใช้ภาษา การจัดลำดับเนื้อหา การสร้างกรณีศึกษา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการใช้สื่อประกอบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทที่ 6 การอ้างอิงและจริยธรรมทางวิชาการ อธิบายหลักการอ้างอิง รูปแบบการอ้างอิง APA การจัดทำรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม การหลีกเลี่ยงการลอกเลียนผลงาน และจริยธรรมในการใช้ AI เพื่อการสร้างผลงานทางวิชาการ

บทที่ 7 การพัฒนาต้นฉบับและการจัดพิมพ์หนังสือและตำรา กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือและตำรา การจัดรูปแบบต้นฉบับ การบรรณาธิการ การตรวจพิสูจน์อักษร การออกแบบรูปเล่ม การจัดทำ E-book การขอ ISBN และการเผยแพร่ผลงาน

บทที่ 8 การประเมินคุณภาพและการขอตำแหน่งทางวิชาการ นำเสนอเกณฑ์การประเมินตำรา แนวทางการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การปรับปรุงแก้ไขผลงาน และการใช้ตำราเป็นผลงานประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ

บทที่ 9 การเขียนตำราในยุคดิจิทัลและการพัฒนาความสำเร็จของนักเขียนหนังสือและตำรา มุ่งสู่นาคตของการเขียนตำราในบริบทของเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI การพัฒนาตำราแบบดิจิทัล การสร้างเครือข่ายนักเขียน การเผยแพร่ผลงาน และการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นนักเขียนมืออาชีพ

นอกจากเนื้อหาหลักทั้ง 9 บทแล้ว หนังสือยังประกอบด้วยภาคผนวกที่สำคัญ ได้แก่ ตัวอย่างโครงร่างหนังสือและตำรา แบบประเมินคุณภาพตำรา แบบฟอร์มผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวอย่าง Prompt สำหรับ AI และตัวอย่างการอ้างอิงตามรูปแบบ APA 7th Edition ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นทั้ง “คู่มือ” “เพื่อนร่วมทาง” และ “แรงบันดาลใจ” สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยและผู้สนใจทุกท่านในการก้าวสู่การเป็นผู้สร้างสรรค์หนังสือและตำราที่มีคุณภาพ สามารถใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานวิชาการ และการสร้างคุณูปการต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน

ท้ายที่สุด แม้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์จะสามารถช่วยสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่หัวใจสำคัญของการเขียนหนังสือและตำรายังคงอยู่ที่ความรู้ ความเชี่ยวชาญ วิจารณญาณ และจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูของผู้เขียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีเทคโนโลยีใดสามารถทดแทนได้อย่างสมบูรณ์ การผสมผสานระหว่างปัญญาของมนุษย์และศักยภาพของเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม จะเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างสรรค์หนังสือและตำราที่ทรงคุณค่า และตอบสนองต่อความต้องการของการศึกษาในอนาคตได้อย่างแท้จริง.